

Správa o činnosti pedagogického klubu

1. Prioritná os	Vzdelávanie
2. Špecifický cieľ	1.1.1 Zvýšiť inkluzívnosť a rovnaký prístup ku kvalitnému vzdelávaniu a zlepšiť výsledky a kompetencie detí a žiakov
3. Prijímateľ	Gymnázium, Šrobárova 1, 042 23 Košice
4. Názov projektu	Inovácia vzdelávania za účelom zlepšenia čitateľskej, matematickej, finančnej a prírodovednej gramotnosti
5. Kód projektu ITMS2014+	312011U464
6. Názov pedagogického klubu	Klub matematickej gramotnosti
7. Dátum stretnutia pedagogického klubu	30.3.2021
8. Miesto stretnutia pedagogického klubu	Gymnázium, Šrobárova 1, 042 23 Košice
9. Meno koordinátora pedagogického klubu	RNDr. Ladislav Spišiak
10. Odkaz na webové sídlo zverejnenej správy	https://www.srobarka.sk/inovacia-vzdelavania-za-ucelom-zlepsenia-gramotnosti/

11. Manažérske zhrnutie:

Krátka anotácia:

- Vymedzenie pojmov hodnotenie žiaka, formatívne hodnotenie, sebahodnotenie, spätno-väzbový hárok
- Porovnanie súčasného hodnotenia s modernými formami hodnotenia žiaka
- Diskusia o moderných formách hodnotenia a výmena skúseností medzi pedagógmi

Kľúčové slová:

Hodnotenia, moderné hodnotenie, formatívne hodnotenie, spätno-väzbový hárok, sebahodnotenie, analýza súčasného stavu

12. Hlavné body, témy stretnutia, zhrnutie priebehu stretnutia:

Témy stretnutia:

1. Vymedzenie pojmov hodnotenie žiaka, moderné hodnotenie, formatívne hodnotenie, spätno-väzbový hárok, sebahodnotenie:

V úvode zasadnutia si členovia zadefinovali pojmy:

- hodnotenie žiaka,
- formatívne hodnotenie,
- spätno-väzbový hárok,
- sebahodnotenie

Hodnotenie žiaka

Hodnotenie vo vyučovacom procese je silným prostriedkom a má veľký výchovný význam, pokiaľ je však správne a spravodlivé. Hodnotenie výsledkov učenia sa najčastejšie vyjadruje známku, ktorá odráža všeobecnú úroveň žiackych vedomostí, zručností a návykov.

Moderné hodnotenie žiaka

Hodnotenie dodržiava individuálny prístup. Žiak porovnáva rozvoj svojich zručností so sebou samým v určitom čase. Hodnotenie je všestranné, hodnotí sa kognitívna i psychomotorická stránka osobnosti, teda ide o komplexnejšie hodnotenie žiaka ako pri súčasne najviac využívanom – hodnotení známku.

Formatívne hodnotenie

Je jedným z účinných postupov vedúcich k efektívnemu vzdelávaniu žiakov. Učitelia, ktorí ho používajú, neporovnávajú žiakov medzi sebou, ale sa zameriavajú na dosahovanie učebných cieľov pri každom z nich. Toto okrem iného umožňuje každému študentovi zažiť spokojnosť z vykonanej práce a získať náležitú dôveru vo svoje schopnosti. Formatívne hodnotenie je založené na:

- dôraze na komunikáciu medzi žiakom a učiteľom a žiakmi navzájom,
- pravidelnom a častom vyhodnocovaním práce žiakov (poskytnutie spätnej väzby – informácie o tom, čo sa podarilo, na čo je potrebné sa zamerať v budúcnosti a ako pritom treba konkrétne postupovať),
- stanovenie výučbových cieľov a sledovanie pokroku každého žiaka na ceste k týmto cieľom, podporovanie zodpovednosti študentov za svoje vlastné učenie.

Sebahodnotenie

Sebahodnotenie žiaka je podmienené vopred premyslenými postupmi, pri ktorých žiaci budú mať možnosť kontrolovať, porovnávať a opravovať výsledok svojej činnosti. Rozvoj sebahodnotenia a hodnotiaceho myslenia žiaka predpokladá aktívny podiel žiaka na hodnotení vlastnej učebnej činnosti. Zmyslom sebahodnotenia je naučiť žiakov, aby vedeli hodnotiť vlastné učebné výkony, posúdiť vlastné sily a schopnosti. Sebahodnotenie žiakov patrí k humanisticky chápanému hodnoteniu žiakov, kde ide o:

- individuálny prístup v hodnotení,
- komplexnosť hodnotenia,
- pozitívnu orientáciu hodnotenia,
- otvorenosť hodnotenia,
- sústavnosť a variabilnosť foriem hodnotenia.

Seba hodnotiaci hárok

Pomocou seba hodnotiaceho hároku, zhodnotí každý žiak svoj výkon na vyučovacej hodine vo viacerých čiastkových oblastiach na 10-bodovej škále (0 - najhoršie, 10 - najlepšie). Okrem toho hodnotí svoj celkový pocit z vyučovacej hodiny zakrúžkovaním príslušného emotikonu. Hárok môže obsahovať napr. nasledujúce otázky:

- *Ako som počúval/a?*
- *Ako som spolupracoval/a?*
- *Do akej miery som pri práci využil/a svoje možnosti?*
- *Ako som porozumel/a tomu, o čom sme sa učili?*
- *Čomu som neporozumel/a vôbec?*
- *Čo sa chcem ešte opýtať?*

2. Porovnanie súčasného hodnotenia žiaka s moderných formami hodnotenia:

V druhej časti zasadnutia porovnávali členovia súčasne najviac využívané formy hodnotenia s novými tvorivými formami. Zhodli sa, že súčasné hodnotenie má niekoľko nedostatkov ako napr.:

Subjektivita hodnotenia žiaka učiteľom

ak žiak považuje svoju klasifikáciu za nespravodlivú, potom najmä motivačná a rozvíjajúca funkcia kontroly nespĺňa svoje funkcie (napr. žiaci s dobrým prospechom sa často horšie uplatnia v praxi, ako tí čo mávali slabší prospech)

Učitelia nevedia ako merať

nie sú na to svojim štúdiom pripravení. Nemajú k dispozícii na meranie výstupov vyučovacieho procesu potrebné meracie prostriedky (dotazníky, postojové škály, testy schopností a pod. Zisťujú iba tie výstupy, ktoré zistiť vedú (momentálna úroveň vedomostí a zručností žiakov). Mnohí žiaci sa pripravujú na vyučovanie tak, ako ich učitelia skúšajú. Mnohí učitelia však skúšanie orientujú iba na zapamätanie informácií (faktorov, vzorcov, definícií, poučiek a pod.) – žiaci preferujú pamäťové učenie.

Na školách prevažuje rozlišujúce hodnotenie

v ňom sú žiaci navzájom porovnávaní – ak je žiak hodnotený ako menej úspešný – býva frustrovaný, nervózny, môže to viesť k znechuteniu, odporu učiť sa, negatívnym postoje k škole, negatívnemu sebahodnoteniu či strate sebadôvery.

Klasifikácia (skúšanie na známky)

vyvoláva u mnohých žiakov strach, stres v prípade strachu. Pri týchto pocitoch sa efektívnosť výkonu žiakov v oblasti učenia prudko znižuje, dokonca proces učenia sa môže zastaviť, zablokovať.

Žiak nemá dostatočnú informáciu – spätnú väzbu

ak sa učiteľ sústreďuje iba na klasifikáciu žiaka, bez sprievodného slovného hodnotenia, nevie žiak v čom sa má zlepšiť a nechápe príčiny svojich nedostatkov. Vyjadrenie prospechu len známkou má malú informačnú hodnotu pre rodičov, učiteľov (ktorí ho budú neskôr učiť), pre budúcich zamestnávateľov.

Naproti tomu metódy moderného hodnotenia sa orientujú na dosiahnutie čo najväčšej spoľahlivosti a presnosti pri hodnotení žiaka. Predpokladom objektívneho hodnotenia a klasifikácie je poznanie individuálnych osobitostí žiaka - (učiteľ má vedieť že žiak je – napr. trémista, zajakáva sa, mimoriadne citlivý, chýbal pre chorobu).

Učiteľ by mal vytvoriť v triede dobrú atmosféru – minimalizovať stres humorom či krátkou diskusiou. Vo väčšej miere používať formatívne hodnotenie. Výkon žiaka má učiteľ pri skúšaní nielen klasifikovať, ale nahlas slovné hodnotiť pred triedou. Povedať žiakovi ako má zlepšiť výsledok, vyvarovať sa chýb či nedostatkov. Žiakovi to pomôže rozvinúť schopnosť sebakontroly a sebahodnotenia. Hodnotenie by malo pôsobiť na žiaka povzbudivo, orientovať sa na kladné stránky jeho osobnosti. Učiteľ má prihliadať na vývin žiaka a jeho predchádzajúce výkony. Členovia sa ďalej zhodli, že pri moderných formách hodnotenia by sa malo uplatňovať nasledovné:

Hodnotenie a klasifikácia

By mali byť čo najskôr po výkone žiaka. Zosilňuje sa tým motivačný spätno – väzbový účinok hodnotenia.

Zapájať žiakov do procesu hodnotenia

Po odpovedí sa ohodnotí žiak sám, potom trieda a nakoniec učiteľ. Vybrať didaktické testy, ktoré si môžu žiaci hodnotiť sami čím sa formujú vlastnosti (čestnosť, spravodlivosť, náročnosť). Ak žiak získa zlú známku dať mu možnosť opraviť si ju. Pri skúšaní žiaka pri tabuli, by úlohy mali byť jasné, jednoznačné, zrozumiteľné. Mali by byť zamerané na najdôležitejšie časti skúšaného učiva, nielen z posledného učiva a

odpoveď skúšaného žiak má byť časovo racionálna. Pri odpovedi žiaka by mal učiteľ zabezpečiť plnohodnotnú činnosť všetkých žiakov. Učiteľ by mal používať rôzne metódy skúšania – kombinovať priebežné, záverečné, ne/formálne, formatívne, ústne, písomné či praktické skúšanie.

3. Diskusia a výmena skúsenosti medzi pedagógmi

V poslednej časti stretnutia nasledovalo diskutovanie členov klubu o tom, aké formy hodnotenia využívajú na svojich hodinách oni. Či využívajú skôr zaužívané alebo moderné formy hodnotenia, prípadne sa snažia hodnotenie skombinovať. Každý člen opísal svoje skúsenosti s využívaním či už zaužívaného alebo tvorivého hodnotenia žiakov. Popísal ktoré formy sú z jeho pohľadu efektívnejšie na dosahovanie požadovaného výsledku. V závere stretnutia sa poukázalo na potrebu nájdenia optimálneho využívania rôznych foriem hodnotenia pre jednotlivé predmety. Keďže každý predmet má svoje špecifiká, je potrebné hodnotenie žiakov pre každý z nich vhodne prispôbiť aby sa dosiahol požadovaný výsledok.

13. Závery a odporúčania

Odporúčania pre členov klubu na rozvoj matematickej gramotnosti

- Dôkladne sa oboznámiť s modernými formami hodnotenia, ktorým sme sa venovali na stretnutí
- Vyhľadať na internete alebo v odbornej literatúre ďalšie moderné formy hodnotenia ako napr. portfólio či autentické hodnotenie a oboznámiť sa s nimi.
- Snažiť sa na hodinách vo väčšej miere uplatňovať moderné formy hodnotenia.

1	Vypracoval (meno, priezvisko)	Mgr. Marek Coronič
2	Dátum	30.03.2021
3	Podpis	
4	Schválil (meno, priezvisko)	RNDr. L. Spišiak
5	Dátum	7.4.2021
6	Podpis	

Príloha:

Prezenčná listina zo stretnutia pedagogického klubu, dokument stiahnutý z Teams-u